

Kas ir tolerance? Tolerances līmeņi

Tolerance ir iecietība pret atšķirīgo. Tā ir īpaši svarīga demokrātijā, jo tolerances pamatprincips ir lēmumu pieņemšana, vienojoties visām sabiedrības grupām. Ja kāda no grupām nav iesaistīta lēmumu pieņemšanā vai nav tam piekritusi, tas vājina demokrātisko sabiedrību. Tāpat demokrātiju vājina sabiedrības grupu nevēlēšanās piekāpties un meklēt visiem pieņemamus kompromisus.

Tolerancei raksturīgi vairāki līmeņi.¹

Tolerances līmeņi

Līmenis	Līmeņa raksturojums	Līmenim raksturīgās attieksmes cēlonis
• Intolerance	Sabiedrībā ir valdošā grupa, kas nepieļauj atšķirīgu viedokli un citas tradīcijas, apkarot tās.	Vienas sabiedrības grupas vēlme dominēt pār citām.
Kas maina situāciju? Valdošā grupa sāk apzināties reālo situāciju un konfliktu draudus. ↓		
• Atļaujas tolerance	Valdošā grupa atļauj citām attīstīt savas tradīcijas.	Valdošā grupa samierinās ar to, ka visi nav pieņēmuši tās viedokli.
Kas maina situāciju? Valdošā grupa sāk meklēt kompromisus un apzināties, ka tādā veidā tā var paplašināt savu ietekmi. ↓		
• Sadzīvošanas tolerance	Dažādas grupas sadzīvo vienā teritorijā un cenšas viena otru netraucēt.	Grupas izvairās no konfliktiem, bet nav gatavas saskarsmei.
Kas maina situāciju? Valdošā grupa atsakās no savām privilēģijām. ↓		
• Līdztiesības tolerance	Dažādas grupas veido līdztiesīgas attiecības.	Grupas saskarsmē atzīst viena otras tiesības, bet nav gatavas darboties kopā.
Kas maina situāciju? Visas grupas apzinās vajadzību risināt kopīgas problēmas un uzturēt kopīgas vērtības. ↓		
• Sadarbības tolerance	Dažādas grupas piedalās visiem nozīmīgu jautājumu risināšanā, pieļauj, ka problēmas tiek atrisinātas, vadoties no visu grupu tradīcijām.	Visas grupas apzinās, ka tām ir arī kopīgas problēmas un tās var uzturēt kopīgas vērtības, kas stāv pāri grupu interesēm.

¹ Leonardelli G.J., Brewer M.B. (2001) Minority and majority discrimination: when and why. Journal of Experimental Social Psychology, No.: 37.